

Hard Wax

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : Hard Wax
Produktkode : 9190
Produktbeskrivelse : Maling.
Type produkt : Væske.
Andre identifiseringsmåter : Ikke kjent.

Produktregistreringsnummer : 93881

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Identifisert bruk

Bruk i overflatebehandling - Bruksområder for forbrukere: Bruk dette produktet kun slik det er angitt på etiketten.
 Bruk i overflatebehandling - Profesjonell bruk

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Jotun A/S
 P.O.Box 2021
 3202 Sandefjord
 Norway

Tel: + 47 33 45 70 00
 Fax: +47 33 45 72 42
 SDSJotun@jotun.no

1.4 Nødtelefonnummer

Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

NOBB nummer : 8661926

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Produktdefinisjon : Blanding

Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]

Flam. Liq. 3, H226
 STOT SE 3, H336
 STOT RE 1, H372
 Asp. Tox. 1, H304
 Aquatic Chronic 3, H412

2.2 Etikettelementer

Farepiktogrammer :

Signalord : Fare.

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

Redegjørrelser om fare : Brannfarlig væske og damp.
 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
 Forårsaker organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Redegjørrelser om forholdsregler

Generelt : Oppbevares utilgjengelig for barn.

Forebygging : Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder.
 Røyking forbudt. Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område. Unngå utslipp til miljøet. Unngå innånding av damp.

Respons : Søk legehjelp ved ubehag. VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. IKKE framkall brekning.

Lagring : Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig.

Avhending : Disponer innholdet og emballasje i henhold til lokale, regionale, nasjonale og internasjonale forskrifter.

Farlige ingredienser : Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics
 Hydrocarbons, C9-C10, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics
 Hydrocarbons, C9-C12, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, aromatics (2-25%), (<0,1% benzen)

Tilleggselementer på etiketter : Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

2.3 Andre farer

Andre farer som ikke fører til klassifisering : Ikke kjent.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

Stoff/Stoffblanding : Blanding

Navn på produkt/ bestanddel	Identifikatorer	%	Klassifisering Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	Type	Merknader
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	REACH #: 01-2119463258-33 EU: 919-857-5 CAS: 64742-48-9	≥25 - ≤50	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304	[1]	H-P
Hydrocarbons, C9-C10, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	REACH #: 01-2119471843-32 EU: 927-241-2	≥25 - ≤50	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 3, H412 EUH066	[1]	-
Hydrocarbons, C9-C12, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, aromatics (2-25%), (<0,1% benzen)	REACH #: 01-2119458049-33 EU: 919-446-0 CAS: 64742-82-1	≥10 - ≤25	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 STOT RE 1, H372 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411 EUH066	[1] [2]	H-P
Alkanes, C9-12-iso-	REACH #: 01-2119471991-29 EU: 292-459-0 CAS: 90622-57-4	≤5	Flam. Liq. 3, H226 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 4, H413 Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.	[1]	-

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen øvrige bestanddeler i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet eller er PBTs eller vPvBs, eller har blitt tildelt en administrativ norm og derfor skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Type

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

- [1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare
- [2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi
- [3] Stoffet oppfyller kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
- [4] Stoffet oppfyller kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII
- [5] Stoffer med tilsvarende bekymringsgrad

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

Generelt	: I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes.
Innånding	: Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.
Hudkontakt	: Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller tynnere må IKKE brukes.
Øyekontakt	: Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 10 minutter, mens øyelokkene holdes åpne, og kontakt lege.
Svelging	: Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. IKKE framkall brekning.
Vern av førstehjelpspersonell	: Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Hvis det fremdeles er mistanke om gass i området, må redningspersonellet bruke en hensiktsmessig maske eller et friskluftsapparat. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen. Blandingen er blitt vurdert ved den konvensjonelle metoden i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008, og er deretter klassifisert for sine toksikologiske egenskaper. Se Avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fettet fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og absorpsjon gjennom huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

Potensielle akutte helseeffekter

Øyekontakt	: Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
Innånding	: Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon. Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Hudkontakt	: Virker avfettende på huden. Kan forårsake tørr og irritert hud.
Svelging	: Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon. Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

Overeksponeringstegn/-symptomer

Øyekontakt	: Ingen spesifikke data.
Innånding	: Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
kvalme eller brekninger
hodepine
slapphet/tretthet
svimmelhet/vertigo
ubevissthet

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

- Hudkontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
tørrehet
sprekker
- Svelging** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
kvalme eller brekninger

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

- Merknader til lege** : Behandle symptomatisk. Kontakt spesialist på giftbehandling om store mengder har blitt svelget eller inhalert.
- Spesifikke behandlinger** : Ingen spesiell behandling.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak**5.1 Slukkemidler**

- Egnete brannslukkingsmidler** : Anbefales: alkoholbestandig skum, CO₂, pulver, vannspray.
- Uegnete brannslukkingsmidler** : Ikke bruk vannstråle.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

- Farer på grunn av stoffet eller blandingen** : Brannfarlig væske og damp. Under brann eller ved oppvarming vil det oppstå en trykkøkning, og beholderen kan revne, med risiko for etterfølgende eksplosjon. Avrenning til kloakkavløp kan forårsake brann- eller eksplosjonsfare. Dette materialet er skadelig for vannlevende organismer, med langvarig effekt. Slukkevann kontaminert med dette stoffet må samles opp og hindres i å slippe ut i vannløp, avløp eller kloakk.
- Farlige termiske nedbrytingsprodukter** : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer:
karbondioksid
karbonmonoksid

5.3 Råd for brannmenn

- Spesielle beskyttelses tiltak for brannmenn** : Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Flytt beholdere bort fra brannområdet hvis det ikke skaper risiko. Bruk vandusj til å kjøle ned brannutsatte beholdere.
- Særlig verneutstyr for brannslukkingsmannskaper** : Brannslukningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk. Brannmannsklær (inkludert hjelmer, vernestøvler og hansker) i samsvar med europeisk standard EN 469, vil gi grunnleggende beskyttelsesnivå mot kjemikalieuhell.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp**6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer**

- For ikke-nødpersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Evakuer omkringliggende områder. Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn. Ikke berør eller gå gjennom utsølt materiale. Slå av alle antenningskilder. Ingen bluss, røyking eller ild i fareområdet. Unngå å innånde damp eller tåke. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet personlig verneutstyr.
- For nødpersonell** : Hvis det er påkrevet med spesialklær for å håndtere utslippet, må det tas hensyn til alle opplysningene i avsnitt 8 om egnete og ikke-egnete materialer. Se også opplysningene i "For ikke-nødpersonell".

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.2 Forholdsregler for vern av miljø : Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Send informasjon til relevante myndigheter dersom produktet har forårsaket miljøforurensning (kloakk, vannsystemer, jord eller luft). Vannforurensende materiale. Kan være skadelig for miljøet hvis det slippes ut i større kvanta.

6.3 Metoder og materialer for begrensning og opprensning

Lite utslipp : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Fortynn med vann og ta opp med mopp hvis vannløslig. Alternativt, eller hvis uløslig i vann, absorber med et inert tørt materiale og plasser i en hensiktsmessig avfallsbeholder. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall.

Stort utslipp : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Det må brukes gnistfritt verktøy og opprettholdes et eksplosjonssikkert miljø. Møt utslippet i medvind. Unngå lekkasje til kloakksystem, vannløp, kjellere eller trange rom. Søl skal spyles ned i et system for behandling av spillvann, eller følg denne fremgangsmåten. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Forurenset oppsamlingsmateriale kan være like miljøskadelig som selve utslippet.

6.4 Referanse til andre avsnitt : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering. Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antennelseskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad. Blandinger kan lades elektrostatisk. Bruk alltid jordledning ved overføring fra én beholder til en annen. Operatører skal bruke antistatisk fottøy og tøy, og gulv skal være ledende. Må holdes borte fra varme, gnister og ild. Gnistdannende verktøy må ikke brukes. Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv, partikler, spray eller tåke som oppstår fra bruken av denne blandingen. Unngå innånding av pussestøv. Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.). Tøm aldri ved bruk av trykk. Dette er ikke en trykkbeholder. Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale. Følg regelverk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen. Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Informasjon om brann- og eksplosjonsvern

Damp er tyngre enn luft og kan spres på gulvnivå. Damp kan danne eksplosive forbindelser med luft.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser.

Merknader om delt oppbevaring

Holdes adskilt fra: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.

Ytterligere informasjon om oppbevaringsforholdene

Følg forholdsreglene på etiketten. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Må holdes borte fra varme og direkte sollys. Holdes vekk fra antennelseskilder. Ingen røyking. Unngå uautorisert tilgang. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje.

7.3 Spesifikk sluttbruk

Anbefalinger : Ikke kjent.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

Løsninger spesifikke for industrisektoren : Ikke kjent.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

8.1 Kontrollparametere**Administrative normer**

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
Hydrocarbons, C9-C12, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, aromatics (2-25%), (<0,1% benzen)	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 6/2015). Gjennomsnittsverdi: 275 mg/m ³ 8 timer. Gjennomsnittsverdi: 50 ppm 8 timer.

Anbefalt overvåkningstiltak : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygieniske grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Sjekk overvåkingsstandardene, slik som følgende: Europeisk standard NS-EN 689 (Arbeidsplassluft - Veiledning for vurdering av eksponering for kjemiske stoffer ved innånding og målestrategi for sammenligning med grenseverdier) Europeisk standard NS-EN 14042 (Arbeidsplassluft - Veiledning for anvendelse og bruk av prosedyrer for bedømmelse av kjemiske og biologiske agens) Europeisk standard NS-EN 482 (Arbeidsplassluft - Generelle krav til utførelse av måling av kjemiske midler) Det kreves også at det vises til nasjonale rettleidningsdokumenter for bestemmelse av farlige stoffer.

Fastslåtte nivåer uten virkning

Navn på produkt/bestanddel	Type	Eksponering	Verdi	Befolkning	Effekter
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics Hydrocarbons, C9-C12, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, aromatics (2-25%), (<0,1% benzen)	DNEL	Langsiktig Hud	208 mg/kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	871 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	125 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	185 mg/m ³	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Oral	125 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	330 mg/m ³	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	44 mg/kg bw/dag	Arbeidere	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Innånding	71 mg/m ³	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Hud	26 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk
	DNEL	Langsiktig Oral	26 mg/kg bw/dag	Konsumenter	Systemisk

Beregnete konsentrasjoner uten virkning

Ingen PNEC-er tilgjengelige.

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonstiltak : Må bare anvendes på et godt ventilert sted. Bruk prosesinnbygging, lokal avsugsventilasjon eller andre tekniske tiltak for å holde arbeidstakerenes eksponering for luftbårene forurensninger under anbefalte- eller lovbestemte eksponeringsgrenser. De tekniske løsningene må også holde konsentrasjoner av gass, damp og støv under laveste eksplosjonsgrense. Bruk eksplosjonssikkert ventilasjonsutstyr.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelseIndividuelle vernetiltak

- Hygieniske tiltak** : Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Vask forurensede klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.
- Øye-/ansiktsvern** : ☒ Det skal benyttes vernebriller i henhold til EN 166 når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig for å unngå eksponering for væskesprut, damp, gass eller støv. Hvis kontakt er mulig, skal følgende verneutstyr brukes, hvis det ikke vurderes at en høyere grad av verneutstyr er nødvendig: vernebriller med sideskjermer.
- Hudvern**
- Håndvern** : Det finnes ingen hanskematerialer eller kombinasjon av materialer som vil gi ubegrenset beskyttelse til noe som helst individuelt kjemikalie eller kombinasjon av kjemikalier.
Gjennomtrengningstiden må være lengre enn slutten av brukstiden for produktet. Anvisningene og informasjonen som gis av hanskeprodusenten, når det gjelder bruk, oppbevaring, vedlikehold og utskifting må følges.
Hanskene skal skiftes ut jevnlig, og hvis de viser tegn til skade på hanskematerialet. Se alltid til at hanskene er frie for defekter og at de oppbevares og brukes på korrekt måte.
Ytelsen eller effektiviteten for hansken kan reduseres ved fysisk/kjemisk skade og dårlig vedlikehold.
Beskyttelseskremer kan gi beskyttelse for utsatte hudpartier, men bør imidlertid ikke påføres etter at huden er eksponert for preparatet.
☒ Bruk hansker som er testet etter EN374.
Anbefales, hansker(gjennombruddstid) > 8 timer: polyvinylalkohol (PVA)
Kan brukes, hansker(gjennombruddstid) 4 - 8 timer: butylgummi, nitrilgummi
- Kroppsværn** : For riktig valg av hanskemateriale med hensyn på holdbarhet mot kjemikalier, samt gjennomtrengningstid, søk råd hos kjemisk hanskeleverandør.
Brukeren må kontrollere at det endelige valget av hansketyper for håndtering av produktet, er den mest passende og tar hensyn til de bestemte bruksforhold som eksisterer, som krevd i påbudet om egenvurdering av risiko.
- Annet hudvern** : Egnert fottøy og eventuelt tilleggsværn for huden skal velges basert på oppgaven som skal utføres og de risikoene som er involvert, og må godkjennes av en spesialist før dette produktet håndteres.
- Åndedrettsvern** : ☒ Arbeidere som eksponeres for konsentrasjoner over fastsatt grenseverdi, må bruke åndedrettsvern i henhold til EN140. Ved sprøyting av produktet, bruk kombinert kullfilter og støvfilter, i henhold til EN 14387(som filterkombinasjon A2-P2). Bruk trykkluft- eller friskluftsmaske i trange rom. Vurder bruk av kullfilter ved påføring med rull eller kost.
- Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen** : Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning. I enkelte tilfeller er det nødvendig å anvende gasskrubbere, filtre eller konstruksjonsendringer i prosessutstyret for å redusere utslippene til akseptable nivåer.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**Utseende

- Fysisk tilstand** : Væske.
- Farge** : Gulaktig.
- Lukt** : Karakteristisk.
- Luktterskel** : Ikke kjent.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

pH	: Ikke relevant.
Smeltepunkt/frysepunkt	: Ikke relevant.
Utgangskokepunkt og -kokeområde	: 140°C (284°F)
Flammepunkt	: Closed cup (CC): 34°C
Fordamping	: 0.11 (Hydrocarbons, C9-C12, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, aromatics (2-25%), (<0,1% benzen)) sammenlignet med butylacetat
Antennelighet (fast stoff, gass)	: Ikke relevant.
Brenntid	: Ikke relevant.
Brennverdi	: Ikke relevant.
Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser	: 0.7 - 7.6%
Damptrykk	: Høyeste kjente verdi: 2.7 kPa (20.3 mm Hg) (ved 20 °C) (Hydrocarbons, C9-C12, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, aromatics (2-25%), (<0,1% benzen)). Vektet gjennomsnitt: 1.01 kPa (7.58 mm Hg) (ved 20 °C)
Damptetthet	: Ikke kjent.
Relativ tetthet	: 0.78 g/cm³
Løselighet(er)	: Uløselig i følgende materialer: kaldt vann og varmt vann.
Fordelingskoeffisient oktanol/ vann	: Ikke kjent.
Selvantennelsestemperatur	: Laveste kjente verdi: 280 til 470°C (536 til 878°F) (nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung).
Dekomponeringstemperatur	: Ikke kjent.
Viskositet	: Kinematisk (40°C): >0,205 cm²/s (>20,5 mm²/s)
Eksplosjonsegenskaper	: Ikke kjent.
Oksidasjonsegenskaper	: Ikke kjent.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Ingen tilleggsinformasjon.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet	: Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.
10.2 Kjemisk stabilitet	: Produktet er stabilt.
10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner	: Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.
10.4 Forhold som skal unngås	: Unngå alle mulige antenningskilder (gnist eller flamme). Beholdere må ikke utsettes for trykk, skjæres i, sveises, forsterkes, loddes, bores, knuses eller utsettes for varme eller antennelseskilder.
10.5 Uforenlige stoffer	: Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.
10.6 Farlige nedbrytingsprodukter	: Det bør ikke dannes farlige nedbrytingsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1 Informasjon om toksikologiske effekter**

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen. Blandingene er blitt vurdert ved den konvensjonelle metoden i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008, og er deretter klassifisert for sine toksikologiske egenskaper. Se Avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Eksposering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fett fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

absorpsjon gjennom huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
Alkanes, C9-12-iso-	LD50 Hud LD50 Oral	Kanin Rotte	>3200 mg/kg >10 g/kg	- -

Estimater over akutt toksisitet

Ikke kjent.

Toksitet for angitt målorgan (enkelteksponering)

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksponeringsvei	Målorganer
Hard Wax (yai-wcs)	Kategori 3	Ikke relevant.	Narkotisk effekt
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	Kategori 3	Ikke relevant.	Narkotisk effekt
Hydrocarbons, C9-C10, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	Kategori 3	Ikke relevant.	Narkotisk effekt
Hydrocarbons, C9-C12, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, aromatics (2-25%), (<0,1% benzen)	Kategori 3	Ikke relevant.	Narkotisk effekt

Toksitet for angitt målorgan (gjentatt eksponering)

Navn på produkt/bestanddel	Kategori	Eksponeringsvei	Målorganer
Hydrocarbons, C9-C12, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, aromatics (2-25%), (<0,1% benzen)	Kategori 1	Ikke bestemt	Ikke bestemt

Fare for aspirering

Navn på produkt/bestanddel	Resultat
Hard Wax (yai-wcs)	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
Hydrocarbons, C9-C10, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
Hydrocarbons, C9-C12, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, aromatics (2-25%), (<0,1% benzen)	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
Alkanes, C9-12-iso-	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1

Potensielle akutte helseeffekter

- Øyekontakt** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
- Innånding** : Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon. Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
- Hudkontakt** : Virker avfettende på huden. Kan forårsake tørr og irritert hud.
- Svelging** : Kan forårsake sentralnervøs (CNS) depresjon. Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

Symptomer forbundet med fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

- Øyekontakt** : Ingen spesifikke data.
- Innånding** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
kvalme eller brekninger
hodepine
slapphet/tretthet
svimmelhet/vertigo
ubevissthet
- Hudkontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
tørrhet
sprekker

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Svelging : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
kvalme eller brekninger

Potensielle kroniske helseeffekter

Generelt : Forårsaker organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering. Forlenget eller gjentatt kontakt kan overvinne huden og medføre irritasjon, sprekker og/eller dermatitt.

Kreftfremkallende egenskap : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Mutasjonsfremmende karakter : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Fosterskadelige egenskaper : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Effekter på utvikling : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Fruktbarhetseffekter : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**12.1 Toksisitet**

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Eksponering
Hydrocarbons, C9-C12, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, aromatics (2-25%), (<0,1% benzen)	Akutt EC50 <10 mg/l	Dafnie	48 timer
	Akutt IC50 <10 mg/l	Alge	72 timer
	Akutt LC50 <10 mg/l	Fisk	96 timer

Konklusjon/oppsummering : Dette materialet er skadelig for vannlevende organismer, med langvarig effekt.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Konklusjon/oppsummering : Ikke kjent.

Navn på produkt/ bestanddel	Halveringstid i vann	Fotolyse	Biologisk nedbrytbarhet
Hydrocarbons, C9-C12, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, aromatics (2-25%), (<0,1% benzen)	-	-	Ikke lett

12.3 Bioakkumuleringspotensial

Navn på produkt/ bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	-	10 til 2500	høy
Hydrocarbons, C9-C12, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, aromatics (2-25%), (<0,1% benzen)	-	10 til 2500	høy

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc}) : Ikke kjent.

Mobilitet : Ikke kjent.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

PBT : Ikke relevant.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

vPvB : Ikke relevant.

12.6 Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 13: Instruks ved disponering

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning. Listen over Identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

☒ Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Produktet og/eller emballasjen må avhendes som farlig avfall.

Den europeiske avfallslisten (EAL) : 08 01 11* Maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Transport innenfor brukerens anlegg: produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

Transport i hht. ADR/RID, IMDG/IMO og ICAO/IATA og nasjonalt regelverk.

Internasjonale transportforskrifter

14.1 FN-nummer : 1263

14.2 Korrekt transportnavn, UN : ☒ Malingstilsatsstoff

14.3 Transportfareklasse(r) : 3

14.4 Emballasjegruppe : III

14.5 Skadevirkninger i miljøet : ☒ Nei.

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren : **Transport innenfor brukerens anlegg:** produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

Tilleggsopplysninger

ADR / RID : Tunnelrestriksjonskode: (D/E)
Fareidentifikasjonsnummer: 30
Spesielle bestemmelser: 640E

IMDG : ☒ **Krisetiltak (EmS)**
F-E, S-E

14.7 Transport i bulk, i samsvar med vedlegg II i MARPOL og IBC-koden : Ikke kjent.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen

EU-forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH)Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjonStoffer som gir stor grunn til bekymring

Ingen av bestanddelene er opplistet.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler : Ikke relevant.

Andre EU regler

Stoffliste for Europa : Minst én av bestanddelene er ikke listet opp.

Kjemikalier på svarteliste : Ikke listeført

Kjemikalier på prioritetsliste : Ikke bestemt

Industriutslipp (forebygging og kontroll integrert forurensning) - Luft : Ikke listeført

Industriutslipp (forebygging og kontroll integrert forurensning) - Vann : Ikke listeført

Produktregistreringsnummer : 93881

Konvensjon om kjemiske våpen, stoffliste over kjemikaler i Schedule I : Ikke listeført

Konvensjon om kjemiske våpen, stoffliste over kjemikaler i Schedule II : Ikke listeført

Konvensjon om kjemiske våpen, stoffliste over kjemikaler i Schedule III : Ikke listeført

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering : Ikke relevant.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Forkortelser og akronymer : ATE = Akutt toksisitets estimat
CLP = Klassifisering, merking og innpakning
DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
RRN = REACH registrerings nummer

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassifisering	Justering
Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 STOT RE 1, H372 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 3, H412	Ekspertvurdering Ekspertvurdering Kalkuleringsmetode Ekspertvurdering Ekspertvurdering

Fullstendig tekst for forkortede H-setninger :

H226	Brannfarlig væske og damp.
H304	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H336	Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H372	Forårsaker organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H413	Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS]	:	Aquatic Chronic 2, H411	FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 2
	:	Aquatic Chronic 3, H412	FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 3
	:	Aquatic Chronic 4, H413	FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 4
	:	Asp. Tox. 1, H304	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
	:	EUH066	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
	:	Flam. Liq. 3, H226	BRENNBARE VÆSKER - Kategori 3
	:	STOT RE 1, H372	GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (GJENTATT EKSPONERING) - Kategori 1
	:	STOT SE 3, H336	GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING) (Narkotisk effekt) - Kategori 3

Utskriftsdato : 19.12.2016

Utgitt dato/ Revisjonsdato : 19.12.2016

Dato for forrige utgave : 16.01.2015

Versjon : 2

Merknad til leseren

Informasjonen i dette dokumentet er gitt etter Jotuns kunnskap, basert på laboratorietesting og praktiske erfaringer. Jotuns produkter regnes som halvfabrikata og ofte brukes under forhold utenfor Jotuns kontroll. Jotun kan ikke garantere for annet enn kvaliteten på selve produktet. Mindre produktendringer kan bli gjennomført for å overholde lokale krav. Jotun forbeholder seg retten til å endre gitte data uten varsel.

Brukere bør alltid rådføre Jotun for spesifikk veiledning om de generelle egenskapene for dette produktet, for deres behov og spesifikke bruksområder.

Dersom det er uoverensstemmelse mellom ulike språklige utgaver av dette dokumentet, vil English (United Kingdom) versjonen være gjeldende.